

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO
ĮSTATYMAS**

2012 m. lapkričio 8 d. Nr. XI-2386
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,
atsižvelgdamas į tai, kad nepagrįsta ir neproporcinga administracinė našta turi rimtą neigiamą poveikį šalies gyventojams, ekonomikai ir verslo aplinkai;
pabrėždamas poreikį imtis administracinės naštos mažinimo priemonių siekiant taupyti piliečių, verslo subjektų ir valstybės finansinius, materialinius ir nematerialinius išteklius;
atsižvelgdamas į tai, kad valstybė turi prievolę sukurti pačias geriausias sąlygas verslo aplinkai ir piliečiams;
nustatydamas tikslą, kad naujais teisės aktais negali būti sukurta neproporcinga papildoma administracinė našta;
siekdamas didinti piliečių pasitikėjimą valstybe ir institucijomis,
p r i m a šį Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymą.

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti darnų administracinės naštos mažinimo procesą, orientuotą į piliečių, verslo subjektų ir valstybės interesus, kuo mažesnėmis sąnaudomis pasiekti teisės aktuose numatytų tikslų.
2. Šiuo įstatymu taip pat siekiama užtikrinti administracinės naštos stebėseną, ypač nepagrįstos administracinės naštos mažinimą.
3. Šis įstatymas taikomas šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytiems asmenims.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Administracinė našta** – laiko sąnaudos ir finansinės išlaidos, kurias patiria ar gali patirti asmenys vykdydami teisės aktuose nustatytus ar teisės aktų projektuose siūlomus nustatyti informacinius įpareigojimus.
2. **Asmuo** – Lietuvos Respublikos pilietis, kitas fizinis asmuo (užsienietis), įmonė, įstaiga ar organizacija arba kitas juridinis asmuo, jų junginys (asociacija, susivienijimas, konsorciumas ir panašiai).
3. **Informacinis įpareigojimas** – teisės akte asmeniui nustatytas ar teisės akto projekte siūlomas asmeniui nustatyti įpareigojimas pateikti valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms arba jų įgaliotiems asmenims informaciją apie savo veiklą ar gaminius arba kitą teisės akte nustatytą ar teisės akto projekte siūlomą nustatyti informaciją; tokią informaciją kaupti, saugoti ir pateikti valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų arba jų įgalioto asmens atskiru pareikalavimu; pateikti informaciją trečiosioms šalims.
4. **Tikslinė grupė** – grupė asmenų, kurie privalo vykdyti tiriamą sritį reguliuojančiuose teisės aktuose nustatytus informacinius įpareigojimus.

3 straipsnis. Administracinės naštos mažinimo priemonės ir jų taikymas

1. Pagal šį įstatymą turi būti taikomos šios administracinės naštos mažinimo priemonės:
 - 1) esamo reguliavimo panaikinimas, sumažinimas, konsolidavimas arba pagerinimas;
 - 2) proceso supaprastinimas vykdant teisės aktuose nustatytus informacinius įpareigojimus;
 - 3) institucijų keitimasis turimais duomenimis ir informacija;
 - 4) informacinių technologijų ir elektroninių paslaugų plėtojimas;
 - 5) išsamios informacijos ir konkrečių veiksmų informaciniams įpareigojimams įvykdyti pateikimas;
 - 6) teisės aktų sukeltos administracinės naštos įvertinimas;

7) teisės aktų projektų sukeltamos administracinės naštos įvertinimas;

8) Europos Sąjungos teisės aktų, perkeliamų į nacionalinę teisę, administracinės naštos įvertinimas;

9) tikslinių grupių apklausų organizavimas siekiant nustatyti labiausiai abejotinus informacinius įpareigojimus, kurių uždedama administracinė našta nėra didelė, tačiau jų vykdymas sudaro nepagrįstą nepatogumą.

2. Administracinė našta valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose nustatoma ir vertinama pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) patvirtintas metodikas.

4 straipsnis. Administracinės naštos mažinimo principai

Taikant administracinės naštos mažinimo priemones, vadovaujamosi šiais principais:

1) turi būti siekiama sumažinti reikalaujamų ataskaitų teikimo dažnumą iki minimalaus lygio, būtino pagrindiniams teisės aktų tikslams pasiekti, ir, jei įmanoma, suvienodinti skirtingų susijusių teisės aktų ataskaitų teikimo dažnumą;

2) turi būti patikrinta, ar tas pats informacinis įpareigojimas teikti informaciją nėra nustatytas kelis kartus skirtinguose teisės aktuose;

3) turi būti prioritetiškai siekiama ataskaitų teikimo elektroniniu būdu ir internetu vietoj šiuo metu privalomo spausdintos informacijos rinkimo;

4) turi būti įvertinta galimybė nustatyti informacinių įpareigojimų vykdymo išimtis smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams;

5) turi būti įvertinta galimybė pakeisti visiems verslo subjektams tam tikrame sektoriuje taikomus reikalavimus teikti informaciją rizika pagrįstu požiūriu, t. y. nustatyti reikalavimus teikti informaciją tiems verslo subjektams, kurie vykdo didžiausią riziką keliančią veiklą;

6) turi būti sumažinti arba pašalinti reikalavimai teikti informaciją, jeigu šie reikalavimai yra susiję su esminiais reikalavimais, kurių buvo atsisakyta arba kurie buvo pakeisti;

7) turi būti siekiama sumažinti laiko sąnaudas pildant įvairius duomenų ir (ar) informacijos pateikimo dokumentus, t. y. siekiama šių dokumentų pildymo aiškumo ir konkretumo;

8) turi būti siekiama nereikalingų ataskaitų, patikrinimų, duomenų ir informacijos reikalavimų panaikinimo.

5 straipsnis. Administracinės naštos mažinimo priemonių planas ir informacijos apie šio plano įvykdymą viešumas

1. Atitinkamų metų administracinės naštos mažinimo priemonių planą (nurodant konkrečių veiksmų įvykdymo terminus) tvirtina Vyriausybė nutarimu ir jį pateikia Lietuvos Respublikos Seimui (toliau – Seimas).

2. Informacija apie Administracinės naštos mažinimo plano įvykdymą skelbiama ir ne rečiau kaip kartą per ketvirtį atnaujinama Vyriausybės interneto svetainėje.

6 straipsnis. Administracinės naštos mažinimo priemonės savivaldybių planavimo dokumentuose ir informacijos apie jų įvykdymą viešumas

1. Savivaldybių vykdomosios institucijos savivaldybių taryboms pateikia tvirtinti atitinkamų metų administracinės naštos mažinimo priemonių planą (nurodant konkrečių veiksmų įvykdymo terminus) arba administracinės naštos mažinimo priemones įtraukia į savivaldybių taryboms teikiamus tvirtinti savivaldybių strateginių veiklos planų projektus.

2. Informacija apie Administracinės naštos mažinimo plano arba administracinės naštos mažinimo priemonių įvykdymą skelbiama ir ne rečiau kaip kartą per ketvirtį atnaujinama savivaldybių interneto svetainėse.

7 straipsnis. Administracinės naštos mažinimo priemonių plano vykdymo kontrolė

1. Vyriausybė, teikdama metinę veiklos ataskaitą, privalo joje nurodyti ir įvertinti praėjusio ataskaitinio laikotarpio Administracinės naštos mažinimo priemonių plano įvykdymo rezultatus.

2. Savivaldybių tarybos, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka teikdamos veiklos ataskaitas, savivaldybės bendruomenei privalo jose nurodyti ir įvertinti praėjusio ataskaitinio laikotarpio Administracinės naštos mažinimo priemonių plano arba administracinės naštos priemonių, įtrauktų į savivaldybės strateginį veiklos planą, įvykdymo rezultatus.

3. Savivaldybių centralizuotos vidaus audito tarnybos pasibaigus ketvirčiui vertina, kaip vykdomas Administracinės naštos mažinimo priemonių planas arba administracinės naštos priemonės, įtrauktos į savivaldybės strateginį veiklos planą, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu ir kitais vidaus auditą reglamentuojančiais teisės aktais. Savivaldybių centralizuotų vidaus audito tarnybų ataskaitos dėl Administracinės naštos mažinimo priemonių plano arba administracinės naštos priemonių, įtrauktų į savivaldybės strateginį veiklos planą, vykdymo vertinimo skelbiamos savivaldybių interneto svetainėse.

8 straipsnis. Geresnio reguliavimo priežiūros komisija

1. Geresnio reguliavimo priežiūros komisija yra Vyriausybės komisija, kurios tikslas – atlikti šiame įstatyme jai nustatytas ir Vyriausybės jai pavestas užduotis, susijusias su administracinės naštos įvertinimu bei jos mažinimo priemonių taikymu valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose. Ši komisija sudaroma iš valstybės institucijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos, mokslo ir studijų institucijų, kitų socialinių ir ekonominių partnerių ir visuomenės atstovų.

2. Geresnio reguliavimo priežiūros komisijos personalinę sudėtį nustato Vyriausybė arba ją tvirtinti paveda Ministrui Pirmininkui ar atitinkamos srities ministrui. Geresnio reguliavimo priežiūros komisijos darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas, ją techniškai aptarnauja ir jos metinį veiklos planą padeda įgyvendinti Ministro Pirmininko tarnyba arba Vyriausybės nutarimu paskirta kita valstybės įstaiga. Geresnio reguliavimo priežiūros komisijos pirmininkui ir nariams darbo užmokestis mokamas Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka. Komisijos pirmininkui ar nariui, jeigu jis dirba ne visą darbo dieną, už darbą apmokama proporcingai dirbtam laikui. Ši komisija už savo veiklą atsiskaito Vyriausybei, pateikdama metinę veiklos ataskaitą.

3. Geresnio reguliavimo priežiūros komisija:

1) vadovaudamasi šiame įstatyme numatytais administracinės naštos mažinimo principais, vertina Vyriausybės teikiamus Seimui ar jos tvirtinamus teisės aktų projektus, kuriuose numatomi nauji ar keičiami galiojantys informaciniai įpareigojimai asmenims, ir teikia Vyriausybei dėl jų savo išvadas;

2) teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl Administracinės naštos mažinimo priemonių plano rengimo;

3) teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl Vyriausybės nutarimais patvirtintų administracinės naštos nustatymo ir vertinimo metodikų tobulinimo;

4) įvertina, kaip įgyvendinamas Vyriausybės nutarimu patvirtintas Administracinės naštos mažinimo priemonių planas ir teikia pasiūlymus;

5) teikia Vyriausybei ir jos nurodymu savivaldybių taryboms pasiūlymus dėl administracinės naštos įvertinimo tam tikroje valdymo srityje ar savivaldybėje ir dėl konkrečių administracinės naštos mažinimo priemonių taikymo;

6) atlieka kitas funkcijas, numatytas šiame įstatyme ir pavestas Seimo ar Vyriausybės.

9 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai

Vyriausybė ar jos įgaliota institucija priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus 9 straipsnį, įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ